

**ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД
АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА****ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

23 січня 2025 року

м. Київ

Колегія суддів Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду у складі:
головуючого судді Боднара С.Б.
суддів Панаїда І.В., Чорненської Д.С.

за участю:
секретаря судового засідання Дубини Т. Ю.

представників АРМА Великоричанина П.О., Делявської Г.М.,
Думи О.О.

представників Міністерства юстиції України Сербін І.І., Симоненко Т.В.

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду апеляційну скаргу Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів на ухвалу Вищого антикорупційного суду від 25 грудня 2024 року, якою задоволено заяву Міністерства юстиції України про забезпечення позову у справі № 991/5770/24,

УСТАНОВИЛА:

Ухвалою Вищого антикорупційного суду від 25 грудня 2024 року задоволено заяву Міністерства юстиції України про забезпечення позову та заборонено Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів здійснювати реалізацію (відчуження) рухомого та нерухомого майна, яке прямо та опосередковано належить Медведчуку Віктору Володимировичу та Марченко Оксані Михайлівні та щодо якого останні можуть вчиняти дії, тотожні праву розпорядження ним, вимога про стягнення якого в дохід держави міститься у позові, в тому числі здійснювати реалізацію майна переданого в управління Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів ухвалою Печерського районного суду міста Києва від 12 липня 2022 року у справі № 757/16828/22-к.

Заборонено органам державної реєстрації прав на нерухоме майно, державним реєстраторам прав на нерухоме майно, державним реєстраторам органів місцевого самоврядування, особам, які виконують функції державного реєстратора прав на нерухоме майно, вчиняти будь-які реєстраційні дії (реєстрацію прав власності, скасування реєстрації права власності та інших речових прав, у тому числі реєстрацію правочинів щодо відчуження, передачі у володіння та користування третім особам та інше) щодо нерухомого майна, яке належить товариству з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ «ГАРМОНІЯ» (код ЄДРПОУ 36520188), приватному підприємству «ОМЕГА-TV» (код ЄДРПОУ 31243163), товариству з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ «УКРКАПІТАЛ» (код ЄДРПОУ 32706734), товариству з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ «ТЕРРА-ІНВЕСТ» (код ЄДРПОУ 33102745), товариству з обмеженою відповідальністю

«ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ «СПОРТ-ТУР» (код ЄДРПОУ 33447980).

Заборонено Головному сервісному центру Міністерства внутрішніх справ України здійснювати переєстрацію прав (реєстрацію прав власності, скасування реєстрації права власності та інших речових прав, у тому числі реєстрацію правочинів щодо відчуження, передачі у володіння та користування третім особам та інше) щодо транспортних засобів, які належать товариству з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ «ГАРМОНІЯ» (код ЄДРПОУ 36520188), приватному підприємству «ОМЕГА-TV» (код ЄДРПОУ 31243163), товариству з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ «УКРКАПІТАЛ» (код ЄДРПОУ 32706734), товариству з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ «ТЕРРА-ІНВЕСТ» (код ЄДРПОУ 33102745), товариству з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ «СПОРТ-ТУР» (код ЄДРПОУ 33447980).

Суд першої інстанції, дослідивши заяву про забезпечення позову, перелік об'єктів, який зазначений Міністерством юстиції України у позовній заяві про стягнення в дохід держави активів Медведчука В.В. та Марченко О.М., ухвалу Печерського районного суду м. Києва від 12 липня 2022 року у справі № 757/16828/22-к щодо передачі арештованого майна в управління АРМА, оцінивши факт реалізації майна відповідача Медведчука В.В. і можливість повернення майна та виручених з продажу майна грошових коштів власникові до моменту прийняття судом рішення у справі № 991/5770/24, а також факт ймовірного володіння товариством з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ «ГАРМОНІЯ», приватним підприємством «ОМЕГА-TV», товариством з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ «УКРКАПІТАЛ», товариством з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ «ТЕРРА-ІНВЕСТ» та товариством з обмеженою відповідальністю «ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ «СПОРТ-ТУР», 100% корпоративних прав яких позивач просить стягнути в дохід держави, рухоме та нерухоме майно, дійшов висновку, що обсяг вимог позивача про забезпечення позову охоплюється позовними вимогами, викладеними в позовній заяві та визначене майно буде підлягати стягненню в дохід держави у випадку задоволення позовних вимог у повному обсязі.

На переконання суду, застосування заходу забезпечення позову, про який просить позивач, буде гарантувати збереження активів та їх економічну вартість до завершення розгляду судом справи № 991/5770/24. Водночас невжиття заходів забезпечення позову, може призвести до безповоротної втрати майна, яке є предметом позовної заяви. Інших механізмів, ніж стягнення майна підсанкційної особи в дохід держави у випадку задоволенні позовних вимог, Закон України «Про санкції» та КАС України не передбачає.

Не погодившись з указаною ухвалою, представник Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (далі – АРМА) Делявська Ганна Мирославівна звернулася до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду з апеляційною скаргою, у якій просить скасувати ухвалу Вищого антикорупційного суду від 25 грудня 2024 року та постановити нову, якою відмовити Міністерству юстиції України в задоволенні заяви про забезпечення позову.

В обґрунтування своєї позиції Делявська Г.М. зазначає про неповне з'ясування судом першої інстанції обставин, що мають значення для справи, неправильне застосування норм матеріального права та порушення норм процесуального права. Зокрема, судом першої інстанції не враховано й залишено поза увагою обов'язковість виконання Національним агентством чинної ухвали Печерського районного суду міста Києва від 12 липня 2022 року у справі № 757/16828/22-к, а також часткову реалізацію належного Медведчуку В. В. та Марченко О. М. майна на виконання зазначеної ухвали суду. Не взято судом першої інстанції до уваги й положення ч. 6 ст. 151 КАС України, якими заборонено здійснювати забезпечення позову шляхом зупинення торгів, що проводяться від імені державного органу.

17 січня 2025 року до суду надійшов відзив Міністерства юстиції України на подану апеляційну скаргу, у якому представник просить відмовити в задоволенні апеляційної скарги Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, а ухвалу Вищого антикорупційного суду від 25 грудня 2024 року залишити без змін.

У судовому засіданні з'явилися представники Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів

Великоричанін П.О., Делявська Г.М., Дума О.О., а також представники Міністерства юстиції України Сербін І.І. та Симоненко Т.В. Інші учасники справи, будучи належним чином повідомленими про дату, час та місце розгляду скарги, у судові засідання не з'явилися, у зв'язку з чим колегією суддів прийнято рішення її розгляд здійснювати за наявного складу учасників.

Заслухавши суддю-доповідача, пояснення представників Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, які підтримали подану апеляційну скаргу та просили задовольнити її у повному обсязі, пояснення представників Міністерства юстиції України, які заперечували проти її задоволення та просили залишити ухвалу суду першої інстанції без змін, перевіривши матеріали провадження та доводи апеляційної скарги, колегія суддів дійшла таких висновків.

Згідно п. 8 ч. 1 ст. 129 Конституції України до основних засад судочинства належить забезпечення права на апеляційний перегляд справи.

Водночас ч. 1 ст. 293 КАС України передбачено, що учасники справи, особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право подати апеляційну скаргу на рішення суду першої інстанції.

Отже, необхідною умовою, за наявності якої особа, яка не брала участі у справі, набуває право на апеляційне оскарження рішення суду, є вирішення судом першої інстанції питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки.

Як вже було встановлено, ухвалою Вищого антикорупційного суду від 25 грудня 2024 року, серед іншого, Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів заборонено здійснювати реалізацію (відчуження) рухомого та нерухомого майна, яке прямо та опосередковано належить Медведчуку Віктору Володимировичу та Марченко Оксані Михайлівні та щодо якого останні можуть вчиняти дії, тотожні праву розпорядження ним, вимога про стягнення якого в дохід держави міститься у позові, в тому числі здійснювати реалізацію майна переданого в управління Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів ухвалою Печерського районного суду міста Києва від 12 липня 2022 року у справі № 757/16828/22-к.

Відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» АРМА здійснює управління активами - діяльність із володіння, користування та розпорядження активами, на які накладено арешт у кримінальному провадженні чи у справі про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави і вирішено питання про їх передачу Національному агентству України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, тобто забезпечення збереження активів, збереження (за можливості - збільшення) їх економічної вартості, передача їх в управління або реалізація активів у випадках та порядку, передбачених цим Законом, а також реалізація активів, конфіскованих у кримінальному провадженні чи стягнених за рішенням суду в дохід держави внаслідок визнання їх необґрунтованими.

Однак, зазначене визначення не містить повноважень АРМА щодо розпорядження активами, які стягуються в порядку застосування санкцій. При цьому АРМА діє щодо управління активами як один із органів державної влади, не переслідуючи приватних інтересів. Відтак, передача активів від одного органу державної влади до іншого не впливає на права та інтереси окремо взятого державного органу, а лише на реалізацію закріплених владних повноважень.

На відміну від оскарження судового рішення учасником справи, не залучена до участі у справі особа повинна довести, що безпосередньо судовим рішенням порушується її права, інтереси та/або обов'язки.

Представниками АРМА не наведено та судом не встановлено порушення їх прав, інтересів та/або обов'язків як державного органу.

Згідно з п. 3 ч. 1 ст. 305 КАС України суд апеляційної інстанції закриває апеляційне провадження, якщо після відкриття апеляційного провадження за апеляційною скаргою, поданою особою з підстав вирішення судом питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки встановлено, що судовим рішенням питання про права, свободи, інтереси та (або) обов'язки такої особи не вирішувалися.

Враховуючи, що після відкриття апеляційного провадження колегією суддів встановлене

